

FAVORIETE GEDICHTEN

BALLADE VAN DE DINGEN DIE NIET OVERGAAN
BALLADE VAN DEN BOER
BELOOF JEZELF
DE BEVRIJDE EROS (fragment)
DE DODEN ZIJN NIET DOOD
DE GEVELS VAN DE HUIZEN
DE HOEDER VAN KUDDEN
DE MENS
DE MOEDER
DE PRUIMENBOOM
DE SCHADUWEN
DE TUINMAN EN DE DOOD
DIEN AVOND EN DIE ROOZE
EEN OUD LIEDEKEN
FOR A FIVE YEAR OLD
GEZIELTES SPIELZEUG
GHEQUETST BEN IC VAN BINNEN
GRAFSCHRIFTEN
HET KAMELEON
HET NIEUWS DEELDE MEE
HOMBRES NUEVOS
IK ZAL NIET GELOVEN
IN OHNMACHT GEFALLEN
INDIEN IK JE DRAGEN KON
JONG ZIJN DOUGLAS
LA GRASSE MATINEE
LA NUIT DE DECEMBRE
LAS CASAS DE CARTON
LITTLE BOXES
MARC GROET'S MORGENS DE DINGEN
MELOPEE
NIET MORGEN
ON BEING TOLD OF TORTURE
ONRUST (kwatrijn)
PROBEER TE VERGEVEN
ROMANCE DE CIEGO
SONNET
VOOR DE VREDE
VOOR LATER
ZWERVERSLIEFDE

WERUMEUS BUNING
WERUMEUS BUNING
CHRISTIAN D. LANSON
JEF LAST
BIRAGO DIOP
H. TOLLENS CZ
ALBERTO CAEIRO
H.A. SPANDAW
GEERTEN GOSSAERT
HIERONYMUS VAN ALPHEN
RENE DE CLERCQ
P.N. VAN EYCK
GUIDO GEZELLE
VICTOR DE LA MONGAGNE
FLEUR ADCOCK
ERICH FRIED
Onbekend – middeleeuws
J.A. ALBERDINGK THIJM
A.C.W. STARING
onbekend
PIET DECLERCQ
onbekend (uit KWB Leiding)
GUENTER GRASS
MARCEL WEEMAES
MAC ARTHUR
JACQUES PREVERT
ALFRED DE MUSSET
PIET DECLERCQ
MELVINA REYNOLDS
PAUL VAN OSTAYEN
PAUL VAN OSTAYEN
ALFONSO MURRIAGUI
KOFI AWOONOR
JACOB ISRAEL DE HAAN
CYRIEL VAN ISENHEIM
SALVADOR DE MAARIAGA
WILLEM KLOOS
ANTON VAN WILDERODE
R. DEKKER
ADRIAAN ROLAND HOLST

V

BALLADE VAN DE DINGEN DIE NIET OVERGAAN WERUMEUS BUNING

De geur van diepe bossen na den regen,
De geur van water en van roestbruin hout,
De geur van 't paard dat men het liefst mag rijden
En van het donker haar waarvan men houdt,
Duister en licht, in 't witte bed gelegen,
En wat het beste is in dit bestaan,
Te slapen met de liefste aan zijn zijde
En dat dit zo zal zijn in alle tijden :
Dit zijn de dingen die niet overgaan.

De kracht van stieren in de voorjaarsweide,
De glans van tranen en van witte zijde
En parelen om een slanke hals gedaan,
de macht van armen om een hals geslagen,
De nacht van zoete antwoorden en vragen,
De pijn der vrouwen, die in 't kraambed gaan
De pijn, die men om zijn vriendin moet lijden
En dat dit zo zal zijn in alle tijden :
Dit zijn de dingen die niet overgaan.

Geluid van water dat van rotsen stort
en van een kerk waarin gezongen wordt,
En van zwaar weer, dat niet wil overgaan,
Van slagregens in slapeloze nacht
Dat men verlaten ligt en niet meer wacht.
Het lege witte bed, beschenen door de maan
De liefde die verkeert in 't lange lijden
En dat dit zo zal zijn in alle tijden :
Dit zijn de dingen die niet overgaan.

De stank van drek, rot vlees en rottend graan
't Gezicht der liefste die is uit haar lijden
De aasvlieg die daarop te gast wil gaan,
De huichelaars die uw gelijk benijden ...
De straf, dat men gestraft wordt door zijn vrienden
Terwijl 's lands vijanden slechts straf verdienen,
Het onrecht in de naam van 't recht gedaan
En dat dit zo zal zijn in alle tijden,
Dit zijn de dingen die niet overgaan.

Prince:
Princes Marie, Maria Magdalena,
Mij meer vertrouwd als bittere zondares
Wier donker haar door Gods licht werd beschenen
dan God en Jezus zelf, leer mij de les
om in het leed een beter weg te gaan.
Vervloekt en ongezegend is het lijden
Totdat men leert onder het kruis te staan.
En dat dit zo zal zijn in alle tijden,
Dit zijn de dingen die niet overgaan.

V

BALLADE VAN DEN BOER J.W.F. WERUMEUS BUNING

Er stonden drie kruisen op Golgotha,
Maar de boer, hij ploegde voort.
Magdalena, Maria, Veronica,
Maar de boer, hij ploegde voort,
En toen zijn akker ten einde was,
Toen keerde de boer den ploeg
En hij knielde naast zijn ploeg in het gras,
En de boer, hij werd verhoord.

Zo menigeen had een schonen droom,
Maar de boer, hij ploegde voort,
Thermophylae, Troja, Salamis,
Maar de boer, hij ploegde voort,
Het jonge graan werd altijd groen,
De sterren altijd licht,
Gods Woord streed in de wereld voort
En de boer heeft het gehoord.

Men heeft den boer zijn hof verbrand,
Zijn vrouw en os vermoord;
Dan spande de boer zichzelf voor den ploeg,
Maar de boer, hij ploegde voort.
Napoleon ging de Alpen op
En hij zag den boer aan 't werk,
Hij ging voor Sint Helena aan boord
En de boer, hij ploegde voort.

En wie is er beter dan een boer,
Die van de wereld hoort,
En hij ploegt niet, wat er al geschiedt
Op dezen akker voort.
Zo menigeen lei den ploegstaart om,
En deed het werk niet voort,
Maar de leeuwerik zong hetzelfde lied
En de boer, hij ploegde voort.

Heer God ! De boer lag in het gras,
Toen droomde hij dezen droom :
Dat er eindelijk een rustdag was
Naar apostel Johannes' woord.
En de kwaden gingen hem links voorbij
En de goeden rechts voorbij,
Maar de boer had zijn naam nog niet gehoord
En de boer, hij ploegde voort.

Eerst toen de boer dien hemel zag
Zo vol van lichten schijn,
Toen spande hij zijn ploegpaard af,
En hij veegde het zweet van zijn aanschijn af,
En hij knielde naast zijn stilstaand paard,
En hij wachtte op Gods Woord.
Een stem sprak tot aarde, hemel en zee
En de boer heeft haar gehoord :
- "Ter wille van den boer die ploegt
Besta de wereld voort !"

V

BELOOF JEZELF

CHRISTIAN D. LANSON

Beloof jezelf zo sterk te zijn,
Dat niets de vrede van uw hart kan storen;
Vreugde en blijdschap te geven
Aan elke mens die je ontmoet;
Je vrienden te laten ervaren
Dat zij tot grote dingen in staat zijn;
De zonkant van het leven te zoeken
En steeds optimistisch te blijven.

Beloof jezelf alleen aan de goede dingen te denken,
Alleen daarvoor te werken en altijd het beste te hopen;
Je evenzeer te verheugen over het succes van anderen
Als over de vorderingen van jezelf;
Je fouten van gisteren te vergeten
En je volledig te richten op de dingen van morgen;
Een rustige zelfbeheersing te bewaren
En te glimlachen naar alles en iedereen.

Beloof jezelf zoveel tijd aan je eigen vooruitgang te besteden
Dat de kans je ontbreekt om anderen te bekritisieren;
Te groot te zijn om zorgen te maken
En te edel om wrevelig te worden;
Te sterk om angstig te zijn
En te gelukkig om onvrede toe te laten in je hart.

V

DE BEVRIJDE EROS (fragment)

JEF LAST

Vergeef me dat ik rijker ben dan jij.
Ik heb de bergen lief, niet minder dan de vlakke,
De zee is mij niet beter dan de duinen,
Ik heb de helling waar de distel groeit
Niet minder lief dan 't ruisen van de malse regen
En wat mijn ogen aan de vaarten schonken
Onthield ik niet aan 't stof der witte wegen.
Vergeef me dat ik rijker ben dan jij !

Vergeef me als ik rijker ben dan jij.
Ik heb de mannen lief, niet minder dan de vrouwen,
De maagden zijn niet beter dan de knapen.
Tot kussen biedt zich even mild de mond
Als boven 't oog het welvend rond der slapen.
Ik min de borsten rijpend als een vrucht
Maar ook de tengere streling van de handen
En waar mijn lippen te beminnen vonden
Weerhield mij nooit de dreiging van de schande.
Vergeef me als ik rijker ben dan jij !

Vergeef me zo ik rijker ben dan jij.
Ik heb mijn schatten niet van U gestolen.
Waar mijn schip vaart, zouden uw schepen zinken,
Waar ik mijn weg vond, zou uw kudde dolen.
Ik dronk het water dat jij niet durft drinken,
Ik heb de wereld lief en niet uw geld,
De handen en de monden en de ogen.
Mijn rijkdom is wat jij verworpen hebt.
Ik heb U om uw schatten niet bedrogen.
Vergeef me zo ik rijker ben dan jij !

V

DE DODEN ZIJN NIET DOOD BIRAGO DIOP

Hoor het wezen in de dingen,
Hoor het zingen in het vuur,
Hoor het manen in het water,
En luister naar de wind :
Het zuchten in het kreupelhout
Is de adem van onze voorouders.

De overledenen zijn nimmer verdwenen,
Zij zijn in de lichte plek in de schaduw,
En in de schaduw die dichter wordt.
Zij zijn in de boom die dreunt,
en in de boom die steunt.
Zij zijn in het stromend water,
En in het water dat slapend de ogen sluit.
Zij zijn in de hut, zij zijn in de boot :
De doden, Zij zijn niet dood.

De overledenen zijn nimmer heengegaan,
Zij zijn in de borsten van de vrouw,
Zij zijn in het kind in haar lichaam,
Zij zijn in de oplaaierende strijd,
Zij zijn niet onder de grond :
Zij zijn in het uitgaande vuur,
Zij zijn in het wenende gras,
Zij zijn in de brommende rotsen,
Zij zijn in het bos, in het huis, in de boot :
De doden, Zij zijn niet dood.

V

DE GEVELS VAN DE HUIZEN H. TOLLENS CZ

Slaat zulk een blik van deernis niet
naar gindse stulp van leem en riet,
gij, die er langs rijdt, stedelingen !

Laat, schone jonkvrouw uit de stad
geen tranen in uw oogjes dringen,
omdat de schaamlen niet ontvingen
dan zulk een wagliend huis als dat.

't Is waar, 't gevoel komt pijnlijk op,
als wij daarginds die heuveltop -
die schitterende witte wanden naken :
('t Is Nellesteins gepleisterd graf)
en als we, langs de glooiing af,
aan d'andere zij die biezen daken,
die hutten zien van stro en klei,
daar neergezet in zand en heid :

dan, ja ! dan wordt ons bij 't aanschouwen
het heerlijk landschap droef en naar;
dan zien we vragende op elkaar
en de uitroep laat zich niet weerhouên :
Voor Doden Gindse Praalgebouwen,
Voor Levenden Die Kluizen Daar !!

Doch 't is een spotprent op haarzelf,
Dat hoog en schitterend grafgewelf,
dat zich de trotsheid op deed rijzen :
daar staat het, op die top gebouwd,
als om van ver reeds aan te wijzen,
wat eens de hoogmoed overhoudt.

...

Gedenk aan 't graf van Nellestein :
't Is buiten schoner dan van binnen.
Neen, jonkvrouw, die uit spelen rijdt !
Zucht, ween niet om die schaamle kluizen.

En dorper, die de stad doorschrijdt :
Schat naar de gevels van de huizen
't Geluk er binnen niet altijd !

V

DE HOEDER VAN KUDDEN (XX)

ALBERTO CAEIRO (=FERNANDO PESSOA, PORTUGAL)

De Taag is mooier dan de rivier die door mijn dorp stroomt
Maar de Taag is niet mooier dan de rivier die door mijn dorp stroomt
Want de Taag is niet de rivier die door mijn dorp stroomt.

De Taag heeft grote schepen
En op haar water vaart nog steeds
Voor degenen die in alles zien wat er niet is,
De herinnering aan de galjoenen.

De Taag ontspringt in Spanje
En de Taag mondt uit in zee in Portugal
Dat weet iedereen.
Weinigen weten echter welke de rivier is van mijn dorp
En waarheen zij gaat
En vanwaar zij komt,
En daarom, omdat zij minder mensen toebehoort,
Is vrijer en groter de rivier van mijn dorp.

De Taag is een weg naar de Wereld.
Voorbij de Taag ligt Amerika
En het fortuin van hen die het vinden.
Niemand heeft ooit gedacht aan wat er ligt
Voorbij de rivier van mijn dorp.
De rivier van mijn dorp doet aan niets denken,
Wie aan haar over staat, staat enkel aan haar oever.

V

DE MENS

H.A. SPANDAW

Wat is de mens ?

Zie hem in volle overvloed van aards geluk :

Zijn borst zal steeds onrustig zwoegen,

De toekomst, die hem vleit en zijn verbeelding voedt,

Vertoont nog hoger heil, belooft hem meer genoeg.

Zijn aanzien stijgt ten top - zijn wens blijft onvoldaan;

Zijn roem, luid klinkend, heeft zijn eerezucht niet bevredigd;

Hij hijgt naar zinvermaak - de wellust lacht hem aan ...

En met een enkle teug heeft hij de kelk geledigd.

Hij streeft naar nieuw genot - en walgt, als hij 't ontvangt;

Hij dorst naar schatten - geeuwt wanneer ze 't oog verblinden;

Hij hoopt en droomt en zwoegt en reikhalst en verlangt ...

Totdat hij in de groeve in 't einde de rust mag vinden.

Ontneem hem hoop en droom, begoocheling en schijn,

En hij houdt op, een mens te zijn !

V

DE MOEDER GEERTEN GOSSAERT

Hij sprak en zeide
In 't zaël zich wendend :
Vaarwel, O moeder,
Nooit keer ik weêr ...
En door de lanen
Zag zij hem gaan en
Sprak geen vervloeking
Maar weende zeer.

Sprak geen vervloeking ...
Doch, bijna blijde,
Beval de maegden :
Laat immermeer
De zetels staan en
De lampen aan en
De poort geöpend,
De slotbrug neer.

En toen, na jaren,
Melaats, een zwerver
Ter poorte klaagde :
Uw zóón keert weer ...
Zij zag hem aan en
Vond gene tranen,
Voor zoveel vreugde
Geen tranen meer.

V

DE PRUIMEBOOM

HIERONYMUS VAN ALPHEN

Jantje zag eens pruimen hangen,
O ! áls eieren zo groot !
't Scheen dat Jantje wou gaan plukken,
Schoon vader 't hem verbood.
Hier is, zei hij, noch mijn vader,
Noch de tuinman, die het ziet :
Aan een boom, zo vol geladen,
Mist men vijf zes pruimen niet..
Maar ik wil gehoorzaam wezen
En niet plukkenn : ik loop heen.
Zou ik om een handvol pruimen
Ongehoorzaam wezen ? Neen !

Voort ging Jantje;
Maar zijn vader -
Die hem stil beluisterd had,
Kwam hem in het lopen tegen
Vooraan op het middelpad.
Kom mijn Jantje, zei de vader,
Kom mijn hartedief !
Nu zal ik U pruimen plukken;
Nu heeft vader Jantje lief.
Daarop ging papa aan 't schudden,
Jantje raapte schielijk op;
Jantje kreeg zijn hoed vol pruimen
En liep heen op een galop.

V

DE SCHADUWEN RENE DE CLERCQ

Gij die maar duldend durft te streven,
Die strijdende niet strijdend zijt,
Gij die maar halveling kunt leven
En in uw lijdzaamheid niet lijdt.

Gij baart het goede, noch het slechte,
noch de gedachte, noch de daad;
Gij zijt de schaduw van het echte,
Die uitgewist geen sporen laat.

En gij ligt laag, ligt voor de voeten
Van al wie sterk in 't leven staan.
De schaduwen willen niet, zij moeten !
En waar wij treden, zult gij gaan !

Soms is het nacht of mist of regen,
Dan schijnt gij ver en heen te zijn;
Doch duidelijk tekent gij de wegen,
Als 't helder wordt en zonneschijn.

V

DE TUINMAN EN DE DOOD

P.N. VAN EYCK

Een Perzisch Edelman :

Van morgen ijlt mijn tuinman, wit van schrik

Mijn woning in : "Heer, Heer, één ogenblik !

Ginds, in de rooshof, snoeide ik loot na loot,

Toen kijk ik achter mij. Daar stond de Dood.

Ik schrok, en haastte mij langs de andere kant,

Maar zag nog juist de dreiging van zijn hand.

Meester, uw paard, en laat mij spoorlags gaan

Voor de avond nog bereik ik Ispahaan !"

Van middag (lang reeds was hij heengespoed)

Heb ik in 't cederpark de Dood ontmoet.

"Waarom," zo vraag ik, want hij wacht en zwijgt,

"Hebt gij van morgen voreg mijn knecht bedreigd ?"

Glimlachend antwoordt hij : "Geen dreiging was 't,

Waarvoor uw tuinman vlood. Ik was verrast,

Toen ik 's morgens hier nog stil aan 't werk zag staan,

Die 'k 's avonds halen moest in Ispahaan."

V

DIEN AVOND EN DIE ROOZE

GUIDO GEZELLE

'k Heb menig, menig uur bij U gesleten en genoten,
En nooit en heeft een uur met U me een enklen stond verdrotten.
'k Heb menig, menig blom voor U gelezen en geschonken,
En, lijk een bie, met U, met U, er honing uit gedronken;
Maar nooit een uur zoo lief met U, zoo lang zij duren koste,
Maar nooit een uur zoo droef om U, wanneer ik scheiden moste,
Als 't uur wanneer ik dicht bij U, dien avond, neêrgezeten,
U spreken hoorde, en sprak tot U, wat onze zielen weten.
Noch nooit een blom zoo schoon van U gezocht, geplukt, gelezen,
Als die dien avond blonk op U, en mocht de mijne wezen !
Ofschoon, zoo wel voor mij als U -wie zal dit kwaad genezen ?-
Een uur bij mij, een uur bij U niet lang een uur mag wezen;
Ofschoon voor mij, ofschoon voor U, zo lief en uitgelezen,
Die rooze, al was 't een roos van U,
Niet lang een roos mocht wezen,,
Toch lang bewaart, dit zeg ik U, 't en ware ik 't al verlore,
Mijn hert drie dierbre beelden :
U, dien avond - en - die rooze !

V

EEN OUD LIEDEKEN

VICTOR DE LA MONGAGNE (NAAR JEAN RICHEPIN)

Tsagh eens een cnape stervensgeern
Eene valsche, vreedde, boose deern

Sei totten cnape "hael mie terstont
Din moeders herte voor minen hont"

Hi gingh en sloech sin moeder doot
En vluchtet mettet herte root

Mer twijl hi loopt stuict oppen steen
En valt, - dat erme hert meteen

Al botsen op de harde baen
Vingh plots dat hert te spreken aen

Al weenen vinghet te spreken aen
Och, Jonghe, hebs di seer gedaen ?"

E
FOR A FIVE YEAR OLD
FLEUR ADCOCK

A snail is climbing up the window-sill
Into your room, after a night of rain.
You call me in to see, and I explain
That it would be unkind to leave it there:
It might crawl to the floor; we must take care
That no one squashes it. You understand,
And carry it outside, with careful hand,
To eat a daffodil.

I see, then, that a kind of faith prevails:
Your gentleness is moulded still by words from me,
Who has trapped mice and shot wild birds,
From me, who drowned your kittens,
Who betrayed your closest relatives
And who purveyed the harshest kind of truth to many other
But that is how things are: I am your mother,
And we are kind to snails.

D
GEZIELTES SPIELZEUG
ERICH FRIED

-1-

Abwurf von Spielzeug statt Bomben
Zum Fest der Kinder
Sagten die Marktforscher
Das macht zweifellos grossen Eindruck
Es hat sehr grossen Eindruck gemacht
Auf die ganze Welt

-2-

Hätte das Flugzeug lieber für vierzehn Tagen
Spielzeug heruntergeworfen und jetzt erst die Bomben,
Hätten meine zwei Kinder noch vierzehn Tage
Durch eure Güte etwas zum spielen gehabt

=====
Zum vietnamesischen 'Fest der Kinder' warfen U.S.-Flugzeuge
Spielzeug ab, auch auf Dörfer, in denen ihre Bomben noch
Kurz zuvor Kinder getötet hatten. (1971)
=====

V

GHEQUETST BEN IC VAN BINNEN

Onbekend - middeleeuws gedicht

Ghequetst ben ic van binnen
Doorwont min hert so seer,
Van uwer ganscher minnen
Ghequetst, so lanc, so meer.

Waer ic mi wend, waer ic mi keer,
Ic en can gehrusten, dach noch nachte;
Waer ic mi wend, waer ic mi keer,
Ghi sijt alleen in mijn gedachte.

V

GRAFSCHRIFTEN

J.A. ALBERDINGK THIJM

Wandlaar die me hier begraven ziet
Als 't sterven 'n kunst was,
Dan lag ik hier niet !

De man die hier begraven leit,
Stak uit in onuitstekendheid.

Onder dit steentje,
Ligt 'n fenomeentje

Iets geniaals heeft toch Piet Prul in 't eind bedreven :
Wat hij nooit bezat, hij heeft de geest gegeven.

V

HET KAMELEON A.C.W. STARING

"THINK OTHERS SEE, AS WELL AS YOU" (Merrick)

Een vreemdling wandelde aan de kust,
Waar de as van 't groot Carthago rust.
Daar kwam een tweede hem te moet,
Als landsman kenlijk, bij zijn groet.

Men zet zich neer, en 't lijdt niet lang,
Of 't reisverhaal is drok te gang :
Elk brengt wilvaardig voor de dag,
Wat raars of schoons hij zwervend zag.

Tot A. begint : "het koddigst dier,
Mij ooit bejegend, huisvest hier :
Van maaksel schier een hagedis;
Zijn staart - lang tien duim, naar ik gis,
De tong voor mug en vlieg te gauw
En nu de kleur? - Denk ! hemelsblauw !

"Blauw, blauw ?!" smuilt B. "ik herken uw beest;
Maar, vriend, dat is nooit blauw geweest !
Men heet het een kameleon.
Ik vond het, schuilend voor de zon
In 't lommer van een dadelbos;
Daar kroop het, net zo groen als 't mos !"

"Noch boom, noch struik, een mijl in 't rond,
Waar ik het mijne kruipen vond :
Ginds; aan die naakte puinhooptop;
Het volle daglicht scheen er op;
Geen mogelijkheid tot oogbedrog;
En 't beest was blauw; dat zeg ik nog !

"Groen ! groen ! geloof mij !" "Ik zég U : blauw !"
"Groen !" "Blauw !" Zo gaat het, snauw op snauw.
Men stampvoet, blikoogt, vloekt en zweert :
De vriendschap was in grim verkeerd !

Als, zie, een derde wandlaar kwam,
Die reeds van ver hun twist vernam !
Zijn woord is : "Heren, heren, kiest in mij
Uw scheidsman ! ik hoor tot geen partij.
Bij 't lamplicht ving ik, heden nacht,
Het dier, dat U aan 't kijven bracht,
En draag 't, in dit servet geknoopt,
Naar Tunis, of 't er iemand koopt.
Ik weet nauwkeurig wat ik ving :
Zwart ! gitzwart is het lelijk ding !
Is 't blauw, of groen, dan sta ik klaar,
En eet het op, met huid en haar !

Hier slaakt hij 't, en, voor zwart als git,
Vertoont zich 't arme schepsel : WIT !! –

Het Kameleon – Vervolg

Géén sprak er, dan 't kameleon,
Juist van een ras dat spreken kon.
Het sprak : "Goê Luidjes, hoort hoe 't is :
Elk had gelijk, en elk had mis !
De kleur, bij dieren van mijn slag,
Verwisselt wel zesmaal op een dag.
Doch laat mij nu in vrede gaan !
Ik bied U een raad, als losgeld aan :

SCHIJNT ANDREN WAT U KROM SCHEEN, RECHT,
HEET NIEMAND DAADLIJK DOM OF SLECHT !

V

HET NIEUWS DEELDE MEE

Onbekend

Het nieuws deelde mee: Er werd honger geleden
Het brood stond gesneden voor jou en voor mij.
Toen sprak je geweten : je wilde verbeteren
Dat elk kind zijn eten naar dat land brengen zou.

Ik zag in een droom van duizenden kinderen
Duizenden kinderen zingend gaan naar heilige streken :
Gods wil was gebleken !
Jaren verstreken, maar géén kwam ooit aan.

Toen jij mij kwam vragen : "Hoe kan men verdragen
Dat een volk wordt geslagen, van vrijheid beroofd ?
Gevangenen kreperen, je móét protesteren !
Ga op straat demonstreren !"
toen boog ik het hoofd.

Ik zag in een droom van duizenden heren
Duizenden heren, machtige heren, zindelijk en schoon;
Ze zaten te knikken, me braaf toe te knikken
Maar deden geen flikker, geen flikker, mijn zoon.

Jij zei dat de kerken teveel marchanderen
Met hen die regeren, met rijken alom.
Zij prediken al jaren van vrede op aarde,
Maar geen smeedt de zwaarden tot ploegscharen om.

Ik zag in een droom van duizenden kerken
duizenden kerken, statig en leeg.
Groen lag het brood op de zilveren schalen,
In de bokaal, de wijn vaal en leeg.

Maar ik wacht op de uren dat jij de strukturen,
De ziekelijke strukturen van heel ons bestel
Totaal om zal keren, totaal zal saneren.
Aan jou is het : aan jou als rebel.

Maar zoon, sluit dan niet één keer je ogen,
niet één keer je ogen, ook al ben je vermoeid,
Want anders word je net zo bedrogen als ik,
Die met dromen mijn tijd heb verknoeid.

S

HOMBRES NUEVOS

HET VOLK VAN EL SALVADOR, PIET DECLERCQ

Danos un corazón grande para amar
Danos un corazón fuerte para luchar
Hombres nuevos creadores de la historia,
Constructores de nueva humanidad,
Hombres nuevos que viven la existencia
Como riesgo de un largo caminar.
Hombres nuevos luchando en esperanza,
Caminantes sedientos de verdad.
Hombres nuevos, sin frenos ni cadenas,
Hombres libres, que exigen libertad.
Hombres nuevos, amando sin fronteras,
Por encima de razas y lugar.
Hombres nuevos, al lado de los pobres,
Compartiendo con ellos techo y pan.

V

IK ZAL NIET GELOVEN

onbekend (uit KWB leiding 12/1977)

Ik zal niet geloven
In het recht van de sterkste
In de taal van de wapens
In de macht van de machtigen
Maar ik wil geloven
In het recht van de mens
In de open hand
In de macht der geweldloosheid.

Ik zal niet geloven
In ras of rijkdom
In voorrechten
In de gevestigde orde
Maar ik wil geloven
Dat alle mensen mensen zijn
Dat de orde van de macht en het onrecht
Wanorde is.

Ik zal niet geloven
Dat ik niets te maken heb
Met wat ver van hier gebeurt
Maar ik wil geloven
Dat de hele wereld mijn huis is
en het veld dat ik bezaai,
Dat allen oogsten
Van wat allen gezaaid hebben.

Ik zal niet geloven
Dat ik verdrukking dààr kan bestrijden
Als ik onrecht hier laat bestaan
Maar ik wil geloven
Dat recht één is, hier én daar
Dat ik niet vrij ben
Zolang nog één mens slaaf is.

Ik zal niet geloven
dat oorlog en honger onvermijdelijk zijn
en vrede onbereikbaar
Maar ik wil geloven in de kleine daad
In de schijnbaar machteloze liefde
In de vrede op aarde.
Ik zal niet geloven
dat alle moeite vergeefs is.

Ik zal niet geloven
Dat de droom van de mensheid
Een droom zal blijven,
Dat de dood het einde zal zijn
Maar ik durf geloven
Altijd en ondanks alles
In de nieuwe mens.
Ik durf geloven
In Gods eigen droom :
Een nieuwe hemel, een nieuwe aarde,
Waar gerechtigheid zal wonen.

D
IN OHNMACHT GEFALLEN
GUENTER GRASS

Wir lesen Napalm und stellen Napalm uns vor.
Da wir uns Napalm nicht vorstellen können,
Lesen wir über Napalm, bis wir uns mehr
Unter Napalm vorstellen können.
Jetzt protestieren wir gegen Napalm.

Nach dem Frühstück, stumm,
Auf fotos sehen wir, was Napalm vermag.
Wir zeigen uns grobe Raster und sagen :
Siehst du, Napalm.
Bald wird es preiswerte Bildbände
Mit besseren Fotos geben, auf denen deutlicher wird
Was Napalm vermag.

Wir kauen Nägel und schreiben Proteste.
Aber es gibt, so lesen wir,
Schlimmeres als Napalm
Schnell protestieren wir gegen Schlimmeres.
Unsere berechtigten Proteste, die wir jederzeit
Verfassen, falten, frankieren dürfen, schlagen zu Buch.

Ohnmacht, an Gummifassaden erprobt
Ohnmacht legt Platten auf: ohnmächtige Songs.
Aber feinmaschig und gelassen
Wirkt sich draussen die Macht aus.

Ausgefragt

Hermann Luchterhand Verlag 1967
Penguin German Reader 1970

V

INDIEN IK JE DRAGEN KON MARCEL WEEMAES

Indien ik je dragen kon
Over de diepe grachten
Van je gesukkel en je angsten heen,
Dan droeg ik je, uren en dagen lang.

Indien ik de woorden kende
Die antwoord geven op je duizend vragen
Over leven, over jezelf,
Over liefhebben en gelukkig worden,
Dan praatte ik met je, uren en dagen lang.

Indien ik vrede in je hart kon planten
Door geduldig te wachten en te hopen
Tot het zaad van vrede in je openbrak,
Dan wachtte ik, uren en dagen lang.

Indien ik genezen kon, wat omgaat in je hart
Aan onmacht, ontevredenheid
En onverwerkt verdriet,
Dan bleef ik naast je staan, uren en dagen lang.

Maar ik ben niet groter, niet sterker dan jij
En ik weet niet alles en kan niet zoveel,
Ik ben maar een vriend op je weg,
Al uren en dagen lang.

En ik kan alleen maar hopen dat je dit weet :
Je hoeft nooit alleen te vechten of te huilen
Als je een vriend hebt,
Voor uren en dagen lang.

V

JONG ZIJN

DOUGLAS MAC ARTHUR

De jeugd is geen periode in het leven,
Het is een geestesgesteldheid,
Een resultaat van de wil,
Een eigenschap van de verbeelding,
Een emotionele intensiteit.
De jeugd betekent een overwinning
Van de moed op de verlegenheid,
Van de zin voor avontuur op de gemakzucht.

Men wordt niet oud omdat men
Een zeker aantal jaren geleefd heeft :
Men wordt oud omdat men zijn ideaal verloochend heeft.
De jaren rimpelen de huid,
Zijn ideaal verloochenen rimpelt de ziel.
Beslommeringen, twijfels, angsten en wanhoop
Zijn vijanden die ons langzaam ter aarde doen buigen
En tot stof doen worden voor de dood.

Jong is hij die zich nog kan verbazen en verwonderen.
Als een onverzadigbaar kind, vraagt hij : En Daarna ?
Hij daagt de gebeurtenissen uit
En vindt vreugde in het spel van het leven..

U bent zo jong als uw geloof en zo oud als uw twijfel.
Zo jong als uw vertrouwen in Uzelf, Zo jong als uw hoop,
Zo oud als uw moedeloosheid.

U zal net zo lang jong blijven als U ontvankelijk blijft.
Ontvankelijk voor al wat mooi, goed en groot is.
Ontvankelijk voor de boodschappen van de natuur,
Van de mens en van het oneindige.

Als, op een dag, uw hart aangevreten wordt
Door pessimisme en cynisme,
Moge God dan medelijden hebben met uw ziel van grijsaard.

F

LA GRASSE MATINEE JACQUES PREVERT

Il est terrible
le petit bruit de l'oeuf cassé sur un comptoir d'étain
il est terrible ce bruit
quand il remue dans la mémoire de l'homme qui a faim
elle est terrible aussi la tête de l'homme
la tête de l'homme qui a faim
quand il se regarde à six heures du matin
dans la glace du grand magasin
une tête couleur de poussière
ce n'est pas sa tête pourtant qu'il regarde
dans la vitrine de chez Potin
il s'en fout de sa tête l'homme
il n'y pense pas
il songe
il imagine une autre tête
une tête de veau par exemple
avec une sauce de vinaigre
ou une tête de n'importe quoi qui se mange
et il remue doucement la mâchoire
doucement
et il grince les dents doucement
car le monde se paie sa tête
et il ne peut rien contre ce monde
et il compte sur ces doigts
un deux trois
cela fait trois jours qu'il n'a pas mangé
et il a beau se répéter depuis trois jours
ça ne peut pas durer
ça dure
trois jours
trois nuits
sans manger
et derrière ces vitres
ces pâtés ces bouteilles ces conserves
poissons morts protégés par des boîtes
boîtes protégées par les vitres
vitres protégées par les flics
flics protégés par la crainte
que de barricades pour six malheureuses sardines ...
un peu plus loin le bistro
café-crème et croissants chauds
l'homme titube
et dans l'intérieur de sa tête
un brouillard de mots
un brouillard de mots
sardines à manger
oeuf dur café-crème
café arrosé rhum
café-crème
café-crème
café-crime arrosé sang ! ...
Un homme très estimé dans son quartier
a été égorgé en plein jour
l'assassin le vagabond lui a volé
deux francs

F

LA NUIT DE DECEMBRE ALFRED DE MUSSET

Du temps que j'étais écolier,
Je restais un soir à veiller
Dans notre salle solitaire.
Devant ma table vint s'asseoir
Un pauvre enfant vêtu de noir,
qui me ressemblait comme un frère.

Son visage était triste et beau
A la lueur de mon flambeau.
Dans mon livre ouvert il vint lire.
Il pencha son front sur ma main,
Et resta jusqu'au lendemain,
Pensif, avec un doux sourire.

Comme j'allais avoir quinze ains,
Je marchais un jour, à pas lents
Dans un bois, sur une bruyère.
Au pied d'un arbre vint s'asseoir
Un jeune homme vêtu de noir,
Qui me ressemblait comme un frère.

Je lui demandai mon chemin
Il tenait un luth d'une main,
de l'autre un bouquet d'égantines.
Il me fit un salut d'ami
Et, se détournant à demi,
Me montra du doigt la colline

A l'âge où l'on croit à l'amour,
J'étais seul dans ma chambre un jour,
Pleurant ma première misère.
Au coin de mon feu vint s'asseoir
Un étranger vêtu de noir,
Qui me ressemblait comme un frère.

Il était morne et soucieux.
D'une main il montrait les cieux,
Et de l'autre il tenait un glaive
De ma peine il semblait souffrir,
Mais il ne poussa qu'un soupir,
Et s'évanouit comme un rêve.

A l'âge où l'on est libertin,
Pour boire un toast et un festin;
Un jour je soulevais mon verre.
En face de moi vint s'asseoir
Un convive vêtu de noir
Qui me ressemblait comme un frère.

Il secouait sous son manteau
Un haillon de pourpre en lambeau
Sur sa tête un myrte stérile.
Un bras maigre cherchait le mien,
Et mon verre, en touchant le sien,
Se brisa dans ma main débile.

F
LA NUIT DE DECEMBRE (SUITE ET FIN)
ALFRED DE MUSSET

./.

Un an après, il était nuit,
J'étais à genoux près du lit
Où venait de mourir mon père.
Au chevet du lit vint s'asseoir
Un orphelin vêtu de noir,
Qui me ressemblait comme un frère.
Ses yeux étaient noyés de pleurs;
Comme les anges de douleurs
Il était couronné d'épine;
Son luth à terre était gisant,
Sa rose pourpre de couleur de sang
Et son glaive dans sa poitrine.
Je m'en suis si bien souvenu,
que je l'ai toujours reconnu
A tous les instants de ma vie.
C'est un étrange vision,
Et cependant, ange ou démon,
J'ai vu partout cette ombre amie. (...)

Partout où j'ai voulu dormir,
Partout où j'ai voulu mourir,
Partout où j'ai touché la terre
Sur ma route est venu s'asseoir
Un malheureux vêtu de noir,
Qui me ressemblait comme un frère ...
Qui donc es-tu, spectre de ma jeunesse,
Pélerin que rien n'a lassé ?
Dis-moi pourquoi je te trouve sans cesse
Assis dans l'ombre où j'ai passé.
Qui donc es-tu, visiteur solitaire,
Hôte assidu de mes douleurs ?
Qu'as-tu donc fait pour me suivre sur terre ?
Qui donc es-tu, qui donc es-tu, mon frère,
Qui n'apparais qu'au jour des pleurs ?

LA VISION:

Ami, notre père est le tien.
Je ne suis ni l'ange gardien,
Ni le mauvais destin des hommes.
Ceux que j'aime, je ne sais pas
De quel côté s'en vont leurs pas
Sur ce peu de fange où nous sommes.
Je ne suis ni dieux, ni démon
Et tu m'as nommé par mon nom
Quand tu m'as appelé ton frère.
Où tu vas, j'y serais toujours;
Jusques au dernier de tes jours
Où j'irai m'asseoir sur ta pierre.
Le ciel m'a confié ton cœur.
Quand tu seras dans la douleur,
Viens à moi sans inquiétude.
Je te suivrai sur le chemin;
Mais je ne puis toucher ta main.
Ami, je suis La Solitude.

S

LAS CASAS DE CARTÓN

HET VOLK VAN EL SALVADOR, PIET DECLERCQ

Qué triste se oye lluvia en los techos de cartón.
Qué triste vive mi gente en las casas de cartón.
Viene bajando el obrero casi arrastrando sus pases
Con el peso de sufrir.
Mira que mucho ha sufrido. Mira qué pesa el sufrir.
Arriba deja la mujer preñada,
Abajo está la ciudad y se pierde en su maraña.
Hoy es lo mismo que ayer, es un mundo sin mañana.

Qué triste se oye la lluvia en los techos de cartón.
Qué triste vive mi gente en las casas de cartón.
Niños color de mi terra, con sus mismas cicatrices,
Millonarios de lombrices.
Y por eso: qué tristes viven los niños en las casas de cartón.

Qué alegros viven los perros en la casa del explotador.
Usted no lo va a creer, pero hay escuelas de perros
Y les dan educación pa'que no muerdan los diarios.
Pero el patrón hace años, muchos años,
Que está mordiendo al obrero.

Qué triste se oya la lluvia en los techos de cartón.
Qué lejos pasa la esperanza en las casas de cartón.

E

LITTLE BOXES

MELVINA REYNOLDS

Little boxes on the hill-side
Little boxes made of ticky tacky:
Little boxes on the hill-side,
Little boxes all the same.
There's a green one, and a pink one,
And a blue one, and a yellow one:
and they're all made out of ticky tacky,
And they all look just the same.

And the people in the houses,
All go to the university:
and they all get put in the boxes,
Little boxes all the same.
There's doctors, and there's lawyers
And bus'ness executives:
And they're all made out of ticky tacky,
And they all look just the same.

And they all play on the golf course.
And drink their martinis dry:
And they all have pretty children.
And the children go to school.
And the children go to summer camp,
And then to the university:
And they all get put in boxes,
And they all come out the same.
And the boys go into business,
And marry and raise a family:
And they all get put in boxes,
Little boxes all the same,

There's a green one, and a pink one;
And a blue one, and a yellow one;
And they're all made out of ticky tacky
And they all look just the same.

V

MARC GROET'S MORGENS DE DINGEN

PAUL VAN OSTAYEN

Dag ventje met de fiets op de vaas met de bloem ploem ploem

Dag stoel naast de tafel

Dag brood op de tafel

Dag visserke-vis met de pijp

En

Dag visserke-vis met de pet

Pet en pijp

Van het visserke-vis

Goeiendag

Daa-ag vis

Dag lieve vis

Dag kleine visselijm mijn

V

MELOPEE

PAUL VAN OSTAYEN

Onder de maan schuift de lange rivier
Over de lange rivier schuift moede de maan
Onder de maan op de lange rivier schuift de kano naar zee

Langs het hoogriet
Langs de laagwei
Schuift de kano naar zee
Schuift met de schuivende maan de kano naar zee
Ze zijn gezellen naar zee de kano de maan en de man
Waarom schuiven de maan en de man getweeën gedwee naar de zee

V
NIET MORGEN
ALFONSO MURRIAGUI

Niet morgen, nee,
Dan zullen ze ons hebben verminkt.
Nú moet het gebeuren.
Zeg aan iedereen
Dat het nu moet gebeuren.
Zonder handen :
Hoe zouden wij morgen slaan ?
Zonder tong :
Hoe zouden wij morgen schreeuwen ?
Nú moet het gebeuren !
Niet morgen, nee !
Zeg aan iedereen
Dat het nu moet gebeuren.
Nú.
Nú.

E

ON BEING TOLD OF TORTURE KOFI AWOONOR

For each hair on man, there is a ledger
In which the account will be written.
Time is not measured by the hourglass,
But by the rivulets of blood shed
And will be shed
Even though our bones crunch,
Our spirits will not break
Until we make a reckoning in the red bright book,
History.

He said he saw him lying on the floor
In his own blood
Unconscious
Delirium was his refuge from pain.
In that state, my mother will bear arms
And urge me to topple a government
But, no matter what,
There is still a tree blossoming
Now this new year there is goodwill on earth
Children still laugh,
Lovers hold hands in dark corners,
And the moon is new on all of us.

Weep not, my love, for as all die, so shall we
But it is not the dying that should pain us,
It is the waiting, the intermission when we cannot act,
When our will is shackled by tyranny.
That hurts.
Yet somehow, I know the miracle of the world
Will be wrought again,
The space will be filled in spite of the hurt
By the immensity of love that will defy dying and death
Good night, my love

V

ONRUST (kwatrijn)

JACOB ISRAEL DE HAAN

Die te Amsterdam vaak zei : "Jeruzalem"
En naar Jeruzalem gedreven kwam,
Hij zegt met een mijmrende stem :
"Amsterdam. Amsterdam."

V

PROBEER TE VERGEVEN CYR VAN ISENHEIM

Er zijn in mijn leven zo weinig,
Och, bijna geen mensen geweest,
Door wie ik geen pijn ondervond.
Er zijn in mijn leven zo weinig,
Och, bijna geen mensen geweest,
Die 'k zelve nooit pijn heb gedaan.

Probeer te vergeven
Zoals ik het jou ook deed
En weet dat van 't leven
't Volmaakte verstaan
Alleen het besef
Van 't onvolmaakt-zijn is

S

ROMANCE DE CIEGO SALVADOR DE MAARIAGA

Jinete en caballo blanco,
Sale el caballero un día.
Sale a luchar en empresa
De noble caballería.
Lleva una cruz en el pecho,
Signo es de su hidalguía.

Va a combatir por el débil
Y contra la tiranía.
La justicia es su bandera,
El desinterés su guía.
La nobleza de su causa
Dale orgullo y alegría.

En esto siente en la nuca
Inmóvil mirada fría.
Vuélvese el buen caballero
Y a grupas de su caballo
Vió que el Diablo venía.

El Malo le mira fijo
Con gran socarronería.
De su hombro, en bandolera,
Cuelga una bolsa vacía.

Pregúntale el caballero
Quien es y por qué venía.
Contéstale : "Tu criado,
Tu sombra y tu compañía.

Voy a ayudarte en tu empresa
De noble caballería.
Para el botín que saquemos
Llevo esta bolsa vacía.

Tu rostro dice sorpresa
De ver que yo te seguía.
Tu sorpresa no la creo,
Que tu alma lo sabía."

Sonrójase el caballero
Al oír lo que decía;
Los ojos clava en la tierra,
La rienda al caballo fía.

Un momento, cabizbajo,
Consigo lucha y porfía.
Vuelve grupas al caballo
Y hacia su casa le guía;
La barba hundida en el pecho,
Sumido en melancolía.

V

SONNET

WILLEM KLOOS

Ik ben een God in 't diepst van mijn gedachten,
En zit in 't binnenst van mijn ziel ten troon
Over mijzelf en 't al, naar rijks-geboën
Van eigen strijd en zege, uit eigen krachten,-

En als een heir van donker-wilde machten
Joelt aan mij op, en valt terug, gevloën
Voor 't heffen van mijn hand en heldre kroon:
Ik ben een God in 't diepst van mijn gedachten.

En tóch, zo eind'loos smacht ik soms om rond
Uw overdierbre leën den arm te slaan,
En, luid uitsnikkende, met al mijn gloed
En trots en kalme glorie, te vergaan
Op uwe lippen in een wilden vloed
Van kussen, waar 'k niet langer woorden vond.

V
SONNET
WILLEM KLOOS

Ik ween om bloemen, in den knop gebroken
En vóór den uchtend van haar bloei vergaan,
Ik ween om liefde, die niet is ontloken,
En om mijn harte dat niet werd verstaan :

Gij kwaamt, en 'k wist - gij zijt weer heengegaan ...
Ik heb het nauw gezien, geen woord gesproken :
Ik zat weer roerloos, nà dien korten waan,
In d'eeuwge schaduw van mijn smart gedoken :

Zo als een vogel in den stillen nacht
Op ééns ontwaakt, omdat de hemel gloeit
En denkt, 't is dag, en heft het kopje en fluit,
Maar éér 't zijn vaakrige oogjes gans ontsluit,
Is het weer donker, en slechts droevig vloeit
Door 't sluimerend geblaârte een zwakke klacht.

V

VOOR DE VREDE

ANTON VAN WILDERODE

Mannen, maakt gij uw wereld
nu echt tot een woonhuis voor morgen,
tot een zachtere plek om te leven ?
Het eerste recht van de vrouwen
is het recht om gelukkig te zijn.
En geluk is een roepnaam voor vrede.

En vrede is lachen en lopen
door weiden die wit zijn als hagel,
is brood en melk op de tafel,
is voorjaar, een dak van vogels.

En vrede is zonder verbazing
de bloemen volwassen zien worden,
het koren hard in de aren,
de kinderen teer voor de toekomst.
De angst, een vertelsel van vroeger.

En vrede is vrienden begroeten
in het wijde dal van de wereld,
de landen niet langer meer kennen
als slagveld of haarden van honger,
als machten zonder genade,
geharnast en ingegraven.

En vrede is diep mogen slapen
als de dag tot de laatste druppel
gelijk een wijn is gedronken,
is fel in de morgen ontwaken
voor de zuivere duur van het zonlicht.

En vrede is werkzaam voltooien,
de deinende steigers bestijgen,
de aarde van in den beginne
gestreeld door de handen van minnaars,
is zonder verbijstering neerzien
op al wat de anderen deden.

En vrede is nooit weer een kerkhof
van kinderlijke gehelmden,
is nooit meer de leugen van leuzen
waarmee zich de levenden paaien,
is nooit meer een dansend dun doek
tot lijkwa gestrekt en gestreken.

En vrede is ademhalen en jong zijn en zachtjes vergrijzen,
een dorp vol verrukkelijk waaïen,
een stad met geruchten van water,
een eindeloos land dat bestaat.
O mannen, maakt gij uw wereld
nu echt tot een woonhuis voor morgen,
tot een zachtere plek om te leven ?

V

VOOR LATER

R. DEKKER

Herinner me
Als je oud genoeg bent
Om het te weten
En ik oud genoeg
Om zoiets
Te kunnen vergeten
Dat ik je vertelde
Van een vogeljong
Dat de bek
Wijd opengesperd
Krijste om eten
(je hoeft daarbij niet te vertellen dat ik,
in een poging om je moeder natuur te evenaren
meer morste in je nek en ogen dat jij kon vreten)
Herinner me alleen maar
Dat ik toen zei
Jij
Bent onze toekomst, jongen
En wij
Een klein stukje
Van jouw verleden.

V

ZWERVERSLIEFDE

ADRIAAN ROLAND HOLST

Laten wij zacht zijn voor elkander, kind,
Want, O de maatloze verlatenheden
Die over onze moe gezworven leden
Onder de sterren waaïen in de oude wind.

O, laten wij maar zacht zijn en maar niet
Het trotse, hoge woord van liefde spreken,
Want hoeveel harten moesten daarom breken
Onder de wind, in hulpeloos verdriet.

Wij zijn maar als de blaren in de wind,
Ritselend langs de zoom van oude wonden,
En alles is onzeker, en hoe zouden wij
Weten wat alleen de wind weet, kind -

En laten wij, omdat wij eenzaam zijn,
Nu onze hoofden bij elkander neigen,
En wijl wij samen in 't oude waaïen zwijgen
Binnen een laatste droom gemeenzaam zijn.

Veel liefde ging verloren in de wind
En wat de wind wil zullen wij nooit weten;
En daarom - voor we elkander weer vergeten -
Laten wij zacht zijn voor elkander, kind.